

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

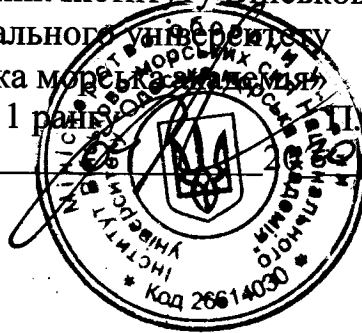
ПОЛОЖЕННЯ
про порядок визнання результатів навчання, які отримані у неформальній
освіті Інституту Військово-Морських Сил
Національного університету «Одеська морська академія»

Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Інститут Військово-Морських Сил

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник Інституту Військово-Морських Сил
Національного університету
«Одеська морська академія»
капітан 1 рангу **ПІГОНЧАРЕНКО**
« 29 » _____ року

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок визнання результатів навчання, які отримані у неформальній освіті
Інституту Військово-Морських Сил
Національного університету «Одеська морська академія»

УХВАЛЕНО

Вченою радою Інституту Військово-Морських Сил
Національного університету «Одеська морська
академія»

Протокол № 8 від « 29 » квітня 2020 року

м. Одеса
2020 рік

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення регламентує процедуру зарахування у Інституті Військово-Морських Сил Національного університету «Одеська морська академія» (далі – ІВМС) здобувачам освітніх ступенів бакалавра, магістра (далі – здобувачі) результатів неформальної освіти, яка здобувалася за освітніми програмами та не передбачала присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але могла завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій при навчанні на території України чи за її межами.

Положення про визнання в ІВМС результатів навчання, здобутих у неформальній (далі – Положення) розроблено відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII, Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII, Постанови Кабінету Міністрів України від 23.13.2013 р. №1134 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», Постанови Кабінету Міністрів від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», Положення «Про порядок реалізації права на академічну мобільність», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579, Наказу Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 р. № 977 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», Методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у закладах вищої освіти.

Розроблення Положення зумовлено:

- необхідністю оновлення й осучаснення соціально-економічних і духовних умов розвитку українського суспільства;
- процесами становлення демократичної, правової держави, розвитком громадянського суспільства;
- інтеграцією України до Європейського співтовариства;
- необхідністю удосконалення системи освіти і навчання впродовж життя.

ОСНОВІ ТЕРМІНИ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ

Формальна освіта – це освіта, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей (професій) і передбачає досягнення здобувачами освіти визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою.

Неформальна освіта – це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій.

Освітня кваліфікація – це визнана закладом освіти чи іншим уповноваженим суб'єктом освітньої діяльності та засвідчена відповідним документом про освіту сукупність встановлених стандартом освіти та здобутих особою результатів навчання (компетентностей). Кваліфікації за обсягом класифікуються на повні та часткові. Кваліфікація вважається повною в разі здобуття особою повного переліку компетентностей відповідного рівня Національної рамки кваліфікацій, що визначені відповідним стандартом.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які набуті в процесі навчання, виховання та розвитку, що можна ідентифікувати, спланувати, оцінити та виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів. Результати навчання та компетентності, необхідні для присудження освітніх та/або присвоєння професійних кваліфікацій, можуть досягатися та здобуватися у системі формальної чи неформальної освіти.

Засоби вимірювання результатів неформального навчання – екзаменаційні білети, контрольні та тестові завдання, кваліфікаційні пробні роботи, інструменти, обладнання, матеріали та інші засоби відповідно до рівня кваліфікації та технологічних вимог.

Перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті – це процес визнання в системі формальної освіти знань, умінь та інших компетентностей, набутих у неформальній освіті.

ХАРАКТЕРИСТИКА НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

Неформальна освіта може бути додатковою, альтернативною та/або суміжною (доповняльною) до формальної освіти, може бути короткотерміною і невеликої або великої інтенсивності, зокрема у формі програм неакадемічних обмінів, стажувань, короткотермінових курсів, конференцій, семінарів, олімпіад, практичних занять, літніх чи зимових шкіл, бізнес-шкіл, майстер-класів, тренінгів, курсів тощо.

Головна ознака неформальної освіти – добровільність і щирий інтерес до предмету навчання.

Принципи неформальної освіти:

- навчання з урахуванням поточних потреб зв'язку з життям (забезпечення світніх потреб як суспільства, так і окремого громадянина);
- гнучкі програми вибору змісту, форм, методів, терміну навчання;
- визнання права на освіту як одного із провідних фундаментальних прав людини, орієнтація на загальнолюдські цінності та ідеали гуманізму;
- системність в особистісному і професійному розвитку.
- доступність, безперервність й наступність освіти;
- визнання результатів попереднього навчання;
- взаємодія і партнерство державних органів, недержавних і громадських організацій у забезпеченні розвитку неформальної освіти.

Основні характеристики неформальної освіти:

- організована та має підтримку, яка надається фахівцем або навчальною системою в тих чи інших галузях знань і практичних навичок;
- може мати конкретні цілі навчання або бути спрямованою на загальне підвищення розумово-пізнавальної і творчої діяльності;
- не обмежена географічно, може бути доступною у будь-якій точці світу;
- не обмежена часом, але, як правило, короткострокова;
- більш гнучка, ніж формальна, швидше реагує на потреби ринку;
- застосовує інноваційні методи навчання.

Заклади вищої освіти чи організації, що займаються неформальною освітою, зазвичай, не присуджують кваліфікацій і не провадять формального оцінювання навчальних досягнень учасників.

Розширення застосування неформальної освіти може бути корисним:

- для суспільства в цілому (сприяння демократизації, розвитку громадянського суспільства, громадської активності та лідерства; вирішення проблеми дозвілля молоді та осіб похилого віку);
- для формальної освіти (можливість гнучко та швидко реагувати на потреби ринку праці та послуг, задовольняючи вимоги здобувачів та роботодавців і доповнюючи освітні пропозиції;
- зростання мотивації учасників навчально-виховного процесу, їхньої особистісної зацікавленості);
- розвиток громадянських навичок;
- виховання почуття причетності, солідарності;
- оптимальне поєднання свободи і відповідальності;
- можливість самостійного вибору часу, місця, тривалості навчання.

ПОРЯДОК ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, ЗДОБУТІ ШЛЯХОМ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

Результати навчання, здобуті шляхом неформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством. Право на визнання результатів навчання у неформальній освіті поширюється на здобувачів усіх рівнів вищої освіти.

Перезарахування результатів здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач вищої освіти досяг результатів навчання, передбачених освітньою програмою, за якою він навчається.

Перезарахуванню можуть підлягати результати навчання шляхом неформальної освіти, що за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як навчальній дисципліні в цілому, так і її окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню (курсовій роботі, курсовому проекту, контрольній роботі тощо), які передбачені робочою програмою даної навчальної дисципліни.

Для перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, здобувач подає на ім'я начальника Інституту:

- рапорт;
- завірені у встановленому порядку копії документів, що підтверджують участь здобувача у заході неформальної освіти (свідоцтва, сертифікати, дипломи тощо, які підтверджують ті вміння, які здобувач отримав під час навчання). У випадку подання зазначених документів іноземною мовою заявник подає їх переклад, нотаріально завіреним в установленому порядку);
- опис заходу неформальної освіти (інформаційний лист, запрошення, програма тощо);
- опис змісту та результатів інформальної освіти.

Рапорт про зарахування результатів неформальної освіти з навчальних дисциплін здобувач вищої освіти подає протягом перших 10 робочих днів від початку семестру задля того, щоб у випадку відмови у їх зарахуванні він мав би можливість пройти підготовку з відповідної дисципліни у повному обсязі.

Визнання результатів навчання набутих у неформальній освіті передбачає такі обов'язкові етапи:

- наказом начальника ІВМС створюється фахова комісія, яка визначає можливість, форми та строки проведення атестації для визнання результатів навчання, які були набуті у неформальній освіті. До складу фахової комісії входять (не менше 3-х осіб):
- заступник начальника ІВМС з навчальної та наукової роботи;
- гарант освітньої програми, на якій навчається здобувач;

- науково-педагогічні працівники, які забезпечують викладання дисципліни, що пропонується до перезарахування на основі визнання результатів навчання у неформальній.

Комісія може рекомендувати: повне зарахування, часткове зарахування та відмову у зарахуванні результатів неформальної освіти. Повне зарахування результатів неформальної освіти рекомендують у випадку, коли вивчена дисципліна співпадає із запланованими результатами навчання (компетентностями) або має несуттєві відмінності, а також близька за обсягом і змістом (не менше, ніж на 75 %). Часткове зарахування рекомендують у тому випадку, коли дисципліну визнають не повністю, і за деякими темами необхідно додатково проводити переатестацію. У цьому випадку зарахування дисципліни здійснюється за результатами виконання індивідуального завдання, складеного екзамену або пройденої співбесіди. Фахова комісія розглядає надані документи, проводить співбесіду із здобувачем та/або перезараховує результати навчання, або призначає атестацію. Фахова комісія приймає до уваги результати неформального навчання та може присвоїти кредити з дисциплін, що відповідають вимогам відповідної освітньої програми щодо формування запланованих компетентностей. Фахова комісія визначає змістовну відповідність результатів неформального навчання та навчальних дисциплін, керуючись переліком компетентностей і результатів навчання, досягнення яких передбачене освітньою програмою здобувача. На основі робочої програми навчальної дисципліни комісія визначає обсяги перезарахування в кредитах ЄКТС. Фахова комісія визначає метод оцінювання результатів навчання, відповідно до робочої навчальної програми. Здобувачу надається можливість ознайомитися з робочою програмою навчальної дисципліни та переліком питань, які виносяться на підсумкове оцінювання. Якщо робочою навчальною програмою передбачено виконання письмової роботи з даної дисципліни (курсової роботи, курсового проекту, тощо), то здобувача ознайомлюють із переліком тем письмової роботи. Також здобувача ознайомлюють з критеріями оцінювання та правилами оскарження результатів.

Підсумкова оцінка зазначається згідно документа здобувача, що підтверджує участь у заході неформальної освіти.

Під час повного зарахування результатів неформального навчання зберігають раніше отриману оцінку навчальних досягнень курсанта (якщо така відображена в документах).

За наявності сертифікату з іноземної мови на рівні B2 та вище дисципліна «Іноземна мова» обов'язкової частини навчальних планів усіх

спеціальностей усіх рівнів перезараховується з підсумковою оцінкою «відмінно».

За підсумками оцінювання фахова комісія подає пропозиції на затвердження Вченої ради Інституту.

У випадку прийняття рішення про зарахування навчальної дисципліни в цілому, до навчальної картки здобувача вноситься: назва зарахованої дисципліни, загальна кількість годин/кредитів, підсумкова оцінка та вказується підстава щодо перезарахування (номер протоколу).

Якщо зарахуванню підлягають окремі розділи чи теми – результати атестації з заходу неформальної освіти в обов'язковому порядку враховуються викладачем при визначенні підсумкової оцінки з навчальної дисципліни.